

6. Голубнича Г.П. Категорії «знання бізнесу» та «бізнес-модель» підприємства: зміст та практичне значення // Научный взгляд в будущее: Выпуск 4. - Том 6.- Экономика. – Одесса: КУПРИЕНКО С В, 2016 – С. 78 - 82. DOI: 10.21893/2415-7538-2016-04-6-152

7. Ивахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : навч. посібн. – К.:Знання-Прес, 2003. – 349 с.

8. Кодацкий В.П. Пути эффективного управления оборотными активами предприятий//Актуальные проблемы экономики.-2008.- № 4.-С.149-154.

9. Назарбаева І.М. Операції з виробничими запасами в податковому обліку// Все про бухгалтерський облік. – 2013. - № 37. – С. 53-56

Стаття відправлена: 25.03.2017 р.

© Герасименко М.В.

ЦИТ: ua117-035

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-05-1-035

УДК 657

Герасименко М.В.

ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ В УМОВАХ МСФЗ: ОСНОВНІ ПІДХОДИ

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
Київ, Васильківська 90А, 03028*

Gerasymenko M.V.

FORMATION OF ACCOUNTING INFORMATION INVENTORY UNDER IFRS: KEY APPROACHES

*Taras Shevchenko National University of Kyiv,
Kyiv, Vasylkivska 90A, 03028*

Анотація. У статті розглядаються основні підходи до дослідження особливостей облікового інформаційного забезпечення користувачів щодо надходження, використання та вибуття виробничих запасів вітчизняних підприємств в умовах переходу та застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності - МСФЗ (IFRS/IAS). Наведено порівняльний аналіз ПСБО 9 «Запаси» з МСБО 2 «Запаси», за результатами якого виявлено спільні та відмінні риси вимог стандартів щодо запасів. Підтверджена необхідність удосконалення розкриття обліково-аналітичної інформації про виробничі запаси в умовах МСФЗ та підвищення вимог до знання бізнесу.

Ключові слова: запаси, виробничі запаси, МСФЗ (IFRS/IAS), обліково-аналітичне інформаційне забезпечення

Abstract. The article reviews the main approaches to study the characteristics of an information support for users regarding receipt, use and disposal of inventory of domestic enterprises in the transition and application of International Financial Reporting Standards - IFRS (IFRS / IAS). The comparative analysis of NAS 9 "Inventories" IAS 2 "Inventories", the results of which revealed common features with the standards on reserves. Confirmed the need to improve disclosure of accounting and analytical information on inventories in terms of IFRS and increasing

requirements for knowledge of business.

Key words: stocks, inventories, IAS (IFRS / IAS), accounting and analytical information support.

Вступ

Процес економічної трансформації в Україні вимагає від підприємств всіх форм власності пошуку шляхів підвищення ефективності результатів їхньої діяльності та вдосконалення системи управління нею як в цілому, так і головних її складових – бухгалтерського обліку, фінансової звітності та контролю. Прагнення України до інтеграції у європейську спільноту дали поштовх до удосконалення ПСБО 9 «Запаси» та виявлення необхідності приведення його у відповідність до вимог міжнародних стандартів.

Основний текст.

Питання формування та використання обліково-аналітичної інформації стосовно запасів та виробничих запасів підприємств досліджували такі вчені, як М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, Г.П. Голубнича, Г.Г. Кірейцев, В.М. Костюченко, Г. І. Купалова, Є.В. Мних, Л.В. Нападівська, М.Г. Чумаченко, В.О. Шевчук, В.Г. Швець. Так, Голубнича Г.П. розглядає методики формування аналітичної інформації в системі управління запасами в умовах нової інформаційної його бази на засадах МСФЗ [7, с. 82-102] та необхідність знання специфіки бізнесу для розкриття інформації про запаси, тому що “Учетно-аналитическая информация является главной составляющей информационного обеспечения управления бизнесом...” [9, с. 79]. Доповнити комплекс цих питань можна оцінкою забезпечення нормативно-правовим регулюванням формування обліково-аналітичної інформації стосовно запасів і виробничих запасів; розглядом механізму застосування ІТ технологій в обліку і звітності запасів; науково-методичного забезпечення формування та розкриття обліково-аналітичної інформації стосовно виробничих запасів; у тому числі на малих підприємствах, оскільки велике практичне значення в сучасних умовах має “... організація обліку та формування облікової політики малих підприємств” [8, с. 75]. Відповідно до вимог бухгалтерської Директиви ЄС; освітянських проблем підготовки фахівців з економіки та підвищення їхньої кваліфікації, обумовлене тим, що “сфера бізнесу постійно розвивається в межах ринкової економіки і практично всіх сфер життя суспільства, яка відтворюється і відповідно вимагає ефективного управління та підготовки економістів” [5, с. 76]. Таким чином, дане дослідження є актуальним та перспективним.

Методологічні та методичні засади формування інформації про запаси та її розкриття визначаються національним ПСБО 9 «Запаси» [1] та міжнародним МСБО 2 «Запаси» [2], теоретичні розробки щодо сутності економічної категорії “запаси” [3]. У процесі порівняння національного та міжнародного стандартів бухгалтерського обліку варто виділити їх спільні та відмінні риси. До спільних рис відносяться: визначення поняття «запаси»; методичні засади визнання виробничих запасів. Відмінні риси на думку К.В. Безверхого слід виділити у дві групи: 1. Резерв знецінення запасів. Відповідно до § 31 МСБО 2 «Запаси» підприємство має можливість створення резерву знецінення запасів (особливо для тих, які реалізуються за твердим контрактом). У ПСБО 9 «Запаси» таке

положення відсутнє; 2. Сторнування збитків від знецінення запасів. Згідно § 33 МСБО 2 «Запаси» передбачається сторнування збитків від знецінення у разі, коли обставин, що спричинили списання запасів, більше немає. Відповідно до п. 29 ПСБО 9 «Запаси» у подібному випадку раніше визнані витрати не сторнуються, а визнається дохід [4, с. 10].

Доповнюючи зазначені відмінності, Коблянська Г.І., Ревенко К.О. виділяють: відмінності у методичних засадах щодо розкриття інформації про виробничі запаси у фінансовій звітності; на товарних біржах; в обліку виробничих запасів, придбаних за умови відстрочення платежу [10, с. 52]. У свою чергу, Шубина С.В., Губарь І.А. зазначають, що облік виробничих запасів за вітчизняними і міжнародними стандартами має суттєві відмінності. Так, МСБО 2 розглядає питання витрат, що пов'язані з переробкою запасів. У ПСБО 9 вказані питання розглядаються в НП(с)БО 16 «Витрати». Щодо резерву знецінення запасів, то МСБО 2 передбачає можливість створення резерву їх знецінення. Проте в ПСБО 9 такого положення немає. МСБО 2 не включає до витрат на придбання запасів курсові різниці, що з'являються внаслідок останнього придбання запасів. У ПСБО 9 таке положення відсутнє, але в ПСБО 21 «Курсові різниці» подібне положення відповідає МСБО 2 [11, с. 156]. Як видно із вищенаведеного, національні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку виробничих запасів мають як спільні, так і відмінні риси, а також те, що міжнародні стандарти мають як позитивні, так і негативні риси.

Висновки.

В процесі порівняння вітчизняних та міжнародних стандартів щодо виробничих запасів встановлено, що ПСБО 9 «Запаси» та МСБО 2 «Запаси» мають спільні та відмінні риси. Основними із них є склад запасів, склад витрат, що входять до собівартості отриманих запасів. Тому необхідно удосконалювати національні ПСБО, а також забезпечити належне професійне навчання практикуючих бухгалтерів. По-друге, особливості формування інформації про виробничі запаси у системі бухгалтерського обліку за МСФЗ зумовлюють особливості розрахунку аналітичних даних, які здійснюються на основі облікових даних. По-третє, актуальним напрямом подальшого дослідження можна вважати вплив управління запасами на процеси збереження капіталу, "...оскільки досягнення такої мети все більше стає можливим тільки завдяки інтелектуалізації – "виробництву" інформації..." [6, с. 21].

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 Запаси, затверджене Наказом Міністерством фінансів України від 20.10.1999 р. №246//База даних «Законодавство України» / URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» від 01.01.2012р. URL: www.minfin.gov.ua
3. Базилевич В., Базилевич К. Ринкова економіка – К.: Знання, 2006. –168 с.
4. Безверхий К.В. Особливості бухгалтерського обліку за національними та міжнародними стандартами: порівняльний аспект / К.В. Безверхий // Облік і фінанси. – 2014. - №2(64). – С. 8-13.

5. Буняк В.Л. Обліково-аналітичне забезпечення підготовки економістів для сфери бізнесу//Научные труды SWORLD, 2016. - Выпуск 45. - Том 7. Экономика. - С.76-79. DOI: 10.21893/2410-6720-2016-45-1-044
6. Голубнича Г.П. Науково-дослідна компонента у підготовці фахівців з обліку та аудиту в класичних університетах//Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Серія: Економіка. – 2008. – № 101. – С. 21-26.
7. Голубнича Г.П. Економічний аналіз: навч. посібник / Г.П.Голубнича, Л.І.Панасенко. - К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2009. – 290с.
8. Голубнича Г.П. Особливості організації обліку та облікової політики на малих підприємствах / А.Ю. Пить // Кримський економічний вісник - 2015. - № 1 (14). - С. 75-78.
9. Голубнича Г.П. Категорії «знання бізнесу» та «бізнес-модель» підприємства: зміст та практичне значення / Науковий погляд у майбутнє. Вип. 4. Т. 6. – Одеса: КУПРІЄНКО СВ, 2016. – С. 78-82. DOI: 10.21893/2415-7538-2016-04-6-152
10. Коблянська Г.Ю., Ревенко К.О. Порівняльна характеристика ПСБО 9 «Запаси» і МСБО 2 «Запаси» / Г.Ю. Коблянська, К.О. Ревенко // Облік і аудит. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/econom_2014_2_9.pdf
11. Шубіна С.В., Губар І.А. Бухгалтерський облік виробничих запасів: порівняльний аналіз НП(с)БО і МСФЗ / С.В. Шубіна, І.А. Губар // Вісник Університету банківської справи. – 2015. - №2(33). – С. 154-157.
12. Хоменко Н. В. Товарні запаси: проблеми обліку та звітності: [монографія] / Н. В. Хоменко, О. В. Карпенко, Ю. А. Верига. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 153 с.

Стаття відправлена: 25.03.2017 р.

© Герасименко М.В.

ЦИТ: ua117-036

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-05-1-036

Нечипоренко А.А.

ЕКОНОМІЧНА СУТЬ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУ ТА КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
Київ, вул. Володимирська 64/13, 01601*

Nechiporenko A.A.

THE ECONOMIC SUBSTANCE OF BANK LOANS AND CREDIT RELATIONS

*Taras Shevchenko National University of Kyiv
Kyiv, Volodymyrska Street 64/13, 01601*

Анотація: У даній статті проведено аналіз визначення сутності поняття «кредит» та « банківський кредит», що використовували вчені під час проведення своїх досліджень. А також запропоновано авторське тлумачення